כי איצטריך קרא למשא ואימא במשא מטמא אדם ובגדים, במגע: אדם מטמא בגדים לא לטמא מידי דהוה אמגע נבלה? לא ס"ד דתניא אחרים אומרים הזב את זובו לזכר ולנקבה מקיש זובו לו מה הוא לא חלקת בין מגעו למשאו לטמא אדם ולטמא בגדים אף זובו כן והשתא דנפקא לן מהזב את זובו זובו טמא למה לי? אמר רב יהודה מדסקרתא איצטריך ס"ד אמינא שעיר המשתלח יוכיח שגורם טומאה לאחרים והוא עצמו טהור, ואי משום הזב את זובו למניינא הוא דאתא חום חד, זובו תרתי, ובשלישי אקשיה רחמנא לנקבה כתב רחמנא זובו טמא והשתא דאמר רחמנא זובו טמא הוא דרוש ביה נמי האי: והרוק: רוק מנלן דתניא וכי ירוק יכול אע"פ שלא נגע ת"ל בטהור עד שיגע בטהור, אין לי אלא רוקו, כיחו וניעו ומי האף שלו מנין? ת"ל וכי ירוק אמר מר יכול אע"פ שלא נגע מהיכא תיתי: ס"ד אמינא נילף רוק רוק מיבמה מה התם אע"פ דלא נגע אף ה"נ דלא נגע קמ"ל (א) ואימא הני מילי במגע אבל במשא לא מידי דהוה אשרץ? אמר ריש לקיש תנא דבי רבי ישמעאל אמר קרא בטהור מה שביד טהור טמאתי לך ואימא במשא מטמא אדם ובגדים במגע: אדם לטמא בגדים לא לטמא מידי דהוה אמגע נבלה? אמר ריש לקיש וכן תנא דבי רבי ישמעאל אמר קרא בטהור טהרה שטהרתי לך במקום אחר טמאתי לך כאן ואיזה זה מגע נבלה ואימא כמשא דשרץ: א"כ נכתוב קרא באדם מאי בטהור ש"מ תרתי: ומי האף: מאי מי האף אמר רב בנגררין דרך הפה לפי שאי אפשר למי האף בלא צחצוחי הרוק ור' יוחנן אמר אפילו בנגררין דרך החוטם, אלמא קסבר מעיין הוא ורחמנא רבייה, ורב נחשוב נמי דמעת עינו דאמר רב האי מאן דבעי דלסתמיה לעיניה ליכחול מעובד כוכבים אמר האי מאן דבעי דלימות ליכחול מעובד כוכבים ואמר רב חייא בר גוריא מ"ט דרב דלא אמר האי מאן דבעי דלימות הואיל ויבול לגורה ולהוציאן דרך הפה? ורב נהי דזיהרא נפיק, דמעתא גופא לא נפיק ת"ש תשעה משקין הזב הן הזיעה והליחה סרוחה והריעי טהורין מכלום, דמעת עינו ודם מגפתו וחלב האשה מטמאין טומאת משקין ברביעית, אבל זובו רוקו ומימי רגליו מטמאין טומאה חמורה ואילו מי האף לא קתני בשלמא לרב לא קתני דלא פסיקא ליה למתני זימנין דאתי דרך הפה וזימנין דאתי דרך החוטם, אלא לר' יוחנן ליתני? ולטעמיך כיחו וניעו מי קתני אלא, תנא רוקו וכל דאתא מרבויא הכא נמי תנא רוקו וכל דאתא מרבויא. דמעת עינו דכתיב ותשקמו בדמעות שליש ודם מגפתו דכתיב ודם חללים ישתה מה לי קטליה כוליה מה לי קטליה פלגיה חלב האשה דכתיב ותפתח את נאד החלב ותשקהו; מימי רגליו מנלן דתניא וזובו טמא וזאת לרבות מימי רגליו לטומאה, והלא דין הוא: ומה רוק הבא ממקום טהרה, טמא, מימי רגליו הבאין ממקום

נבלה · במגע מטמאה אדם ולא בגדים שעליו ובמשא מטמאה אדם ובגדים שעליו כדכתיב (ויקרא יא) והנוגע בנבלתה יטמא עד הערב והנושא את נבלתה יכבס בגדיו אבל במגע לא כתיב כבוס: **זב** אפילו שנוגע מטמא בגדים דכתיב והנוגע בבשר הזב יכבס בגדיו וכן משכב דכתיב במשכב ומושב והנושא אותם יכבס בגדיו וקל וחומר לנושא זב עצמו: **והשתא דנפקא לן** · טומאת הזב מוהזב את זובו דאיתקש זובו לו, וזובו טמא למה לי: **זב חדא זובו תרתי** · וכתיב לזכר דבעינן ראיות ראשונות דין זכר עליו שאינו מטמא באונס ומכאן ואילך איתקש לנקבה דאפילו ראה שלישי באונס חייב קרבן: **וזובו טמא** · דנפקא לן מיניה מיקר טומאת זב מהשתא דרוק מוהזב את זובו דדרשינן דלא תחלוק בין מגעו למשאו אפ"ע שאתה דורש לדרשה אחריתי: **כיחו וניעו** · מין רוק הן: **תלמוד לומר וכי ירוק** · וי"ו דריש: **כמה שביד טהור** · הוא רק כמה שביד טהור דהוה ליה טהור טמא את הרוק: **זה מגע נבלה** · שטהרתי לך בגדים שעליו וטמאתים לך כאן במגע הרוק: **ואימא משא דשרץ** · שטהרתי לך את הנושא טומאתו לך כאן בנושא הרוק אבל במגע לא כלל: **לימא באדם** · דדרשינן כמה שביד אדם והייט משא ובלאו לדרשה דמהרה שטהרתי לך וכו' נפקא לן משא: **מאי בטהור** · דמשמע מהרה שטהרתי במקום אחר טמאתי בכאן: **ש"מ תרתי** · משא מרבויא דבי"ת דבטהור, ומגע בגדים מבטהור: **בנגררין דרך הפה** · שנגררין והולכין דרך הפה: **ורחמנא רבייה** · מוי ירוק כל דדמי לרוק: **ורב** · כיון דלאו מעין הוא אלא מפני שנגררין דרך פיו קתני לה ומשום לחלוחי הרוק: **ליחשוב נמי** במשקים **דמעת עינו** · וטעמא בגוררה דרך הפה דהאמר רב אפשר לגוררה דרך הפה: **דאמר רב** **האי מאן דבעי דלסתמיה** · שימות: **ליכחול מעיניה מעובד כוכבים** **ולוי אמר כו' האי מאן דבעי דלא לימות** · דסבר אם נתן העובד כוכבים לתוכו סם המות יכול לגוררו ולהוליאו דרך פיו כלכך הרוקקין שמושכין מי האף בפיהם ע"י רוח הנשימה לגופן: **זיהרא** · ארס של סם המות: **ליחה סרוחה** · קיטור"א: **מגפתו** · מכתו: **טומאת משקין** · לטמא אוכלין ומשקין כשאר משקין טמאים: **ברביעית** · זהו שיעור משקין לטומאה: **טומאה חמורה** · אדם ובגדים ומטמאין כן: **בשלמא לרב** · דאמר האי דקתני להו הכא דלעיל בנגררין דרך הפה איכא למימר דהאי הכא להכי לא תני להו דכיון דמשתלשלין לאו מתמת עלמאן היה אלא משום לחלוחי רוק לא פסיקא ליה להאי דלא ומנין דנפקי דרך חוטם וטהורין ובמילתא דלא פסיקא לא קמיירי: **אלא לרבי יוחנן** · דאמר לעולם מעיין לתני: **ותשקמו בדמעות** שליש: אלמא משקה איקרו: **דם חללים ישתה** · אלמא דם חלל איקרי משקה ודם מגפתו נמי דם חללים הוא דהא קטליה פלגיה: **זובו טמא וזאת** · דסמיך ליה וזאת תהיה טומאתו וגו' ודרשי האי וזאת אקרא דלעיל וזובו טמא וזאת כלומר דבר אחר נמי כזוב:

כי איצטריך קרא למשא · וא"ת למשא נמי לא איצטריך קרא למשא · וא"ת למשא נמי לא איצטריך מהיא טעמא דלא גרע משכבת זרע דהא בזב קיימי ואיכא למ"ד סוף פ"ב דב"ק (דף כה:) שכבת זרע מטמאה במשא אפילו בלא ליהלומי זיבה מק"ו ומה טהור בטהור פירוש רוק טמא בטמא טמא בטהור שכבת זרע אינו דין שיהא טמא בטמא ויש לומר דלא קשה מידי דאין לנו לעשות אלא הזיבה שהיא גורמת טומאה א) דהיינו ראייה שניה משלם היתה שכבת זרע וקרי שאחר ראייה ראשונה טהור ממשא שאינו זב וה"ק דלא גרע מאינו היה ראייה זו שכבת זרע, דמטמאה במגע ולא במשא ומק"ו לא אתי דאין זה טמא בטמאה דלכתי אינו טמא אלא על ידי ראייה זו הוא נעשה טמא וא"ת כיון דמגע נפקא לן בלא קרא היכי שייך לומר שעיר המשתלח יוכיח הא לא דמי דבזב איכא טומאת מגע וכו' האי גוונא אמר בפרק כל הבשר (חולין קטז.) גבי בשר בחלב דילף איסור אכילה מאיסור קדש הקדשים ואיסור הנאה מטרפה מק"ו ופריך וגילף כולה מילתא מטרפה ומשני משום דאיכא למימר מוסב פי פרה והא בה ומוחש בשור ומאור יוכיח שנעבדה בהן עבירה ומותרין אף באכילה אבל עכשיו דנפקא לן איסור אכילה מקרא ליכא למימר תו יוכיח דלא דמי דאיכא שרי באכילה ויש לומר דשעיר המשתלח נמי כיון דמטמא לאחרים העוסקין בו אינו טהור גמור ושייך לטומאת עצמו והוי כאילו טמא במגע ומיא לזוב:

כיחו וניעו · כיחו הוא הבא מכח רב מן החזה כיחו ע"י נטעט מטעט כך מפרש ר"ח ויש לפרש נמי איפכא כיחו שמנגנע כל גופו כיחו בכח מעט ומתניו' דלא הוה כיחו לא הם להאריך אבל קיימא דהכא כיחו מקמי רוק דעיקר דכתיב בהדיא וי"ל דכך דאמיא מדרשה חביבא ליה:

נילף רוק רוק מיבמה · תימה דהשתא נילף רוק דיבמה מהכא דבעינן נגע ויש לומר דבספרי דרשינן ליה מקרא דלא בעינן נגע וירקה בפניו יכול בפניו ממש ת"ל לעיני הזקנים רוק הנראה לזקנים:

דם

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואימא הני מילי במגע:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה כי וכו' דהיינו ראייה שניה כו' טומאה משלם היתה וכו' כצ"ל:

תוספי הרא"ש

מתני מה שהוא גורם טומאה לאשה שהוא מטמא במגע ובמשא וה"ל ליהוי זוב כדם הנדה. ולכא למימר משכב ומושב יוכיח שהזוב גורם לזב לטמאות משכב ומושב והוא עצמו אינו מטמא וה"ה מגע ומשא משום דאי מק"ו אף משכב ומושב. כי איצטריך קרא למשא. תימה היכי שייך למימר שעיר המשתלח יוכיח דאף מגע אינו מטמא ולא שייך למימר יוכיח על זוב שמטמא במגע כדמוכח בפ' כל הבשר דקאמר בשר בחלב אמר באכילה מאנשי קדש תהיון לי. ואמר תגאה מפיק ליה מערלה שלא נעבדה בו עבירה. ופריך איסור אכילה נמי תיפוק לי מק"ו דערלה ומשני דאיכא למימר חורש בשור ובחמור יוכיח שנעבדה בו עבירה ומותר. אבל השתא דנפקא לן איסור אכילה מאנשי קדש תהיון לי ליכא למימר חורש בשור ובחמור יוכיח דמה לבשר בשור ובחמור שמותר אף באכילה. וי"ל דהא דשעיר המשתלח חשיב טמא מעיקרו הך טומאה

(א) צ"ל דלא הוה ידע רבה כך וכו' ועי' שם בתוס' (דף לד ע"ב) ד"ה אליבא.